

OBSAH

Dvonč Ladislav, Cudzíe ženské priezviská — — — — —	98
Dvonč Ladislav, Zhodný postpozitívny prívlastok v nadávkach — — — — —	213
Habovštiaková Katarína, Sloveso <i>vytvoriť</i> v spisovnej slovenčine — — — — —	157
Holý Ján, O kvantite slabík v hudobných textoch — — — — —	154
Horák Gejza, Z reči ľudových rozprávok — — — — —	73
Horecký Ján, O jazyku našej tlače — — — — —	65
Jóna Eugen, O medzinárodnom sjazde slavistov v Moskve — — — — —	32
Jóna Eugen, Samo Czambel (1856—1909) a spisovná slovenčina — — — — —	321
Lesná Marta, K druhému vydaniu prekladov z ruštiny — — — — —	226
Mihál Ján, Zo slovenskej frazeológie — — — — —	257
Mistrík Jozef, K realizácii aktuálneho členenia — — — — —	193
Mistrík Jozef—Šalingová Mária, Gramatická a lexikálna charakteristika slova <i>len</i> v spisovnej slovenčine — — — — —	345
Nevrlý Mikuláš, Výslovnosť a prepis ukrajinských mien a názvov reálií v slovenčine — — — — —	23
Oravec Ján, Konkurovanie predložiek <i>na, do</i> a iných s predložkou <i>k</i> — — — — —	86
Peciar Štefan, Vznik Československej republiky a slovenčina — — — — —	3
Ružička Jozef, Apozio péza čiže prerušená výpoveď — — — — —	129
Stanislav Ján, Výslovnosť a zrozumiteľnosť v speváckom umení — — — — —	8
Šalingová Mária—Mistrík Jozef, Gramatická a lexikálna charakteristika slova <i>len</i> v spisovnej slovenčine — — — — —	345
Ševcechová Irma, Poznámky k slovníku Lackovej románu <i>Z čirej lásky</i> — — — — —	356
Urbanček Milan, Kvantita v koreni slovies <i>napádať, dopadať, zapadať</i> atď. — — — — —	272

Diskusie

Blanár Vincent, Niekoľko myšlienok o slovenskom etymologickom slovníku. (Na okraj Etymologického slovníka jazyka českého a slovenského) — — — — —	103
Dvonč Ladislav, <i>Himalája</i> či <i>Himaláje</i> ? — — — — —	285
Holý Ján, O spojkách <i>pretože</i> a <i>lebo</i> — — — — —	46
Keder Andrej, Poznámky k slovenskému préteritu — — — — —	363
Peciar Štefan, K diskusii o slovenských deminutívach — — — — —	161
Ružička Jozef, Ako sa vyjadrujú budúce deje — — — — —	278
Ružička Jozef, Niekoľko slov o skladbe — — — — —	30
Ružička Jozef, Spojky <i>pretože, lebo</i> — — — — —	231
Smiešková Elena, Genitív pl. podstatného mena <i>deka</i> — — — — —	178
Urbanček Milan, Predložky <i>pomedzi, ponad, popod, popred</i> a <i>poza</i> v spisovnej slovenčine — — — — —	111
Vragaš Štefan, Spojovacie výrazy <i>nieby, nieto</i> — — — — —	360

Zprávy a posudky

Bartek Henrich, Slovenský pravopis s gramatickými poučkami a slovníkom. Štefan Peciar — — — — —	288
Bulletin Vysoké školy ruského jazyka a literatury I, II. Jozef Ružička — — — — —	368
Casares., Introducción a la lexicografía moderna. Imrich Kothaj — — — — —	292
Dvonč Ladislav dr., Bibliografia slovenskej jazykovedy za roky 1948—1952. Marta Marsinová — — — — —	53
Hála Bohuslav, Technika mluveného projevu. Oľga Kajanová — — — — —	56

Hausenblas Karel, Vývoj předmětového genitivu v češtině. Ján Oravec	181
K päťdesiatke prof. dr. Eugena Jónu. Štefan Peciar	236
Leksikografičeskij sbornik, vypusk I, II. Štefan Vragaš	237
Matulová L. — Filkusová M. — Malíková O., Konverzačná príručka ruštiny. Ka- tarína Habovštiaková	372
Nové vydanie Pravidiel českého pravopisu. Štefan Peciar	49
O vědeckém poznání soudobých jazyků. Jozef Ružička	117
Recherches internationales à la lumière du marxisme. Viera Budovičová	374
Sborníky o živote a diele našich klasikov. Anton Habovštiak, Eugen Jóna, Jozef Ružička, Gejza Horák, Ladislav Dvonč	301
Słownik języka polskiego. Tom pierwszy A—C. Ferdinand Buffa	242
Studia Slavica 1958. Matilda Hayeková	379
Šalingová Mária, Malý slovník cudzích slov. Matilda Hayeková	248
Z činnosti Združenia slovenských jazykovedcov pri SAV. Rudolf Krajčovič	377

Rozličnosti

Ako sa spájajú zlomkové výrazy s podstatným menom? (Š. Peciar) 187 — *Bútlaviet, ale „zbútlaviet“?* (L. Dvonč) 187 — *Emmenské, nie „Ementálske“ údolie.* (L. Dvonč) 252 — *Hárok, -rka, polhárok, -rka, ale dvojhárok, -rka/-rku?* (L. Dvonč) 187 — *Juhoafrická Únia?* (L. Dvonč) 315 — *Kolmo — zvisle.* (J. Mistrík) 313 — *Kvantita zvieracích privlastňovacích prídavných mien slimačí a trpasličí.* (L. Dvonč) 58 — *Múzejník — múzejnícky — múzejníctvo.* (F. Miko) 61 — *Narodenie a narodeniny.* (Š. Peciar) 126 — *Neželateľný (nie „neželateľný“).* (A. Keder) 59 — *Nie „miešárne“, ale miešiarne.* (L. Dvonč) 316 — *Niekoľko sto, či niekoľko sto?* (Š. Vragaš) 60 — *O rode podstatného mena zbroj.* (O. Kajanová) 251 — *Odpradávná.* (O. Kajanová) 312 — *Pavejka, pavejky.* (I. Ševcechová) 61 — *Pavlač, pavláčka i povlač, povláčka.* (I. Ševcechová) 186 — *Peruán?* (L. Dvonč) 124 — *Píšeme Rada ministrov, či rada ministrov?* (Š. Peciar) 314 — *Pokles, klesanie úmrtnosti (nie „úbytok úmrtnosti“, ani „priaznivejší vývoj úmrtnosti“).* (M. Marsinová) 62 — *Posudok „na niekoho“, či posudok o niekom?* (Š. Peciar) 185 — *Prvý lord admirality = minister námorníctva.* (L. Dvonč) 317 — *Rozzelenat sa (nie „rozzeleňat sa“).* (A. Keder) 124 — *Silon, silonový, nylon, nylonový, či silón, silónový, nylón, nylónový?* (A. Keder) 253 — *Spojené štáty Západnej Afriky?* (L. Dvonč) 125 — *Súdruh doktor, súdružka doktorka.* (Š. Peciar) 312 — *Širočizný (nie „širočižný“).* (A. Keder) 59 — *Kúrenár.* (J. Horecký) 380 — *Zapavúčený.* (I. Ševcechová) 380.

Odpovede na listy

Ako písať alexandrovci (= členovia súboru)? (G. Horák) 318 — *Iskra — iskry.* (G. Horák) 318 — *Je slovo dneska správne?* (G. Horák) 319 — *Lietame, a či nelietame?* (G. Horák) 381 — *Mäso — mäsa, mäsa — mias.* (G. Horák) — 381 *Odpovede na listy.* (G. Horák) 63, 127 — *Perečník, piernik.* (G. Horák) 256 — *Počúvať a očúvať.* (G. Horák) 254 — *Pochodiť a pochádzať.* (G. Horák) 384 — *Poltuctová bránka?* (G. Horák) 255 — *Slová výr a vír nemôžu mať spoločný plurál.* (G. Horák) 190 — *Spojenie tešiť sa záujmu je správne.* (G. Horák) 320 — *Vkročiť na cestu — vykročiť na cestu?* (G. Horák) 319 — *Výťah, či výpis z matriky?* (V. Blanár) 383 — *Významový rozdiel medzi slovesami zaujímať a baviť.* (G. Horák) 191 — *Zadosť urobiť a zadosťučinenie.* (G. Horák) 382.

Index k XXIV. ročníku Slovenskej reči. Oľga Kajanová — — — 385

UPOZORNENIE ČITATELOM!

Vychádza

SLOVNÍK SLOVENSKEHO JAZYKA

Je to úplný slovník dnešnej spisovnej slovenčiny, základné dielo kolektívu pracovníkov Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied, rozvrhnuté do päť dielov po 800–900 strán. *Prvý diel (A–K) sa dostáva na knižný trh v decembri tohto roku, druhý diel (L–O) je v tlači a postupne každý rok vyjde ďalší diel. Cena jednotlivých dielov bude Kčs 45,-.*

Slovník je spracovaný podľa zásad dnešnej vedeckej lexikografie. Má charakter prísne normatívnej jazykovej príručky. Uvádza, ako treba každé slovo správne písať, ako vyslovovať, ako sa ohýba a spája s inými slovami vo vete. Každé slovo vo svojom význame je bohato ilustrované typickými slovnými spojeniami. Slovník dovedna zachytí asi 120 000 slov i s odbornou terminológiou a bohatou frazeológiou.

Slovník slovenského jazyka ako základné dielo našej národnej kultúry patrí do každej slovenskej rodiny. Ako vedecká a pracovná pomôcka je určený pre každého, kto používa slovenský spisovný jazyk v písanej alebo ústnej podobe.

Na Slovník slovenského jazyka je celoštátna subskripcia a objednať si ho možno v každej predajni Slovenskej knihy, n. p., alebo priamo vo Vydavateľstve SAV.

Nezabudnite si ho včas zabezpečiť! *Objednávky posielajte na adresu: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, Klemensova 27.*

Vydavateľstvo SAV

POZOR!

Upozorňujeme našich čitateľov, že *od 1. januára 1960 bude časopis NAŠA VEDA vychádzať ako populárno-vedecký mesačník.*

Časopis bude prístupnou formou popularizovať najnovšie vedecké poznatky a výsledky výskumu u nás i v zahraničí. Obsah časopisu bude zameraný na všetky vedné odbory, aby uspokojil čo najširší okruh čitateľov.

Časopis NAŠA VEDA bude vychádzať v novej grafickej úprave, bude mať štvorfarebnú kriedovú a lakovanú obálku, štvorfarebnú kriedovú obrázkovú prílohu a text tlačený dvojfarebne na 64 stranách.

Nezabudnite si preto zabezpečiť pravidelný odber časopisu NAŠA VEDA.

Ročné predplatné Kčs 42,-, jednotlivé čísla po Kčs 3,50. Objednať ho možno na PNÚ, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/7, alebo na každom poštovom úrade a u poštového doručovateľa.

Vydavateľstvo SAV

Z EDIČNÉHO PLÁNU VYDAVATELSTVA SAV NA ROK 1960

Jazykoveda a literárne vedy

Kolektív

VELKÝ RUSKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍK I

1. vydanie 82 VH 8200 v. 12 Kčs 38,-.

V slovníku je zahrnutá a vedecky spracovaná slovná zásoba ruštiny s udaním slovenských ekvivalentov. Určený je pre vedeckých pracovníkov, prekladateľov, študentov a iných odborníkov.

Kolektív

JAZYKOVEDNÉ ŠTÚDIE V

1. vydanie 20 VH 750 br. Kčs 25,-.

Dielo je súborom prác venovaných jazyku diel Martina Kukučina. Obsahuje väčšinou stylistické rozborov jednotlivých Kukučinových rozprávok. Štúdie sú určené pre spisovateľov, literárnych vedcov, jazykovedcov a pedagógov.

Kolektív

SLOVNÍK SLOVENSKEHO JAZYKA II

1. vydanie 70 V 30150 Kčs 56,-.

II. diel normatívneho slovníka spisovnej slovenčiny (písmená L-G) obsahuje slovnú je spracovaný modernou lexikografickou metódou. Je určený pre všetkých používateľov spisovného jazyka, spisovateľov, redaktorov, učiteľov, vedeckých pracovníkov, pre slávistov doma i v cudzine.

A. V. Isačenko

GRAMATICKÁ STAVBA RUŠTINY

1. vydanie 28 VH 1650 v. Kčs 42,-.

II. diel morfológie bude obsahovať sloveso, zámeno, číslovky, predložky, spojky, častice, modálne slová a interjekcie, čím bude morfológia ukončená. Morfológia je určená pre vedeckých pracovníkov, pedagógov a poslucháčov vysokých škôl.

SLOVENSKÁ REČ

časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied

pre výskum a kultúru slovenského jazyka

Ročník XXIV, 1959, číslo 6

Vydalo v Bratislave roku 1959

Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied

Hlavný redaktor dr. Eugen Jóna

Výkonný redaktor dr. Gejza Horák

Redaktor časopisu Andrej Keder

Technický redaktor Vladimír Štefanovič

Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného povstania, n. p., Martin

Výmer PK HSVZ čís. 18163/50-II/3 X-205759

Rozširuje Poštová novinová služba. Objednávky prijíma každý poštový úrad i doručovateľ